

A man and a woman are sitting on a grassy bank next to a calm blue lake. The woman is on the left, wearing a black tank top and white shorts, looking towards the man. The man is on the right, wearing a blue and white plaid shirt and white shorts, looking down at the water. The grass is green with some yellow wildflowers. The water is a deep blue with gentle ripples.

Kela|Fpa

Ammatillisen kuntoutusselvityksen kumppanuustapaaminen

13.5.2025

Ensi alkuun

- Kumppanuustapaamista ei tallenneta.
- Tarkastathan vielä, että mikrofonisi on suljettu.
- Kysymyksiä ja kommentteja voi esittää viestikentässä ja jokaisen esityksen jälkeen voi myös avata mikrofonin.
- Vastaamme kysymyksiin myös tarvittaessa esitysten lopussa.
- Esitysmateriaali, kysymykset ja vastaukset löytyvät Kelan kumppanien sivuilta [/yhteistyokumppanit-kuntoutuspalvelut-palveluntuottajille-tapahtumat-ja-koulutukset](#)

Kumppanuustapaamisen ohjelma

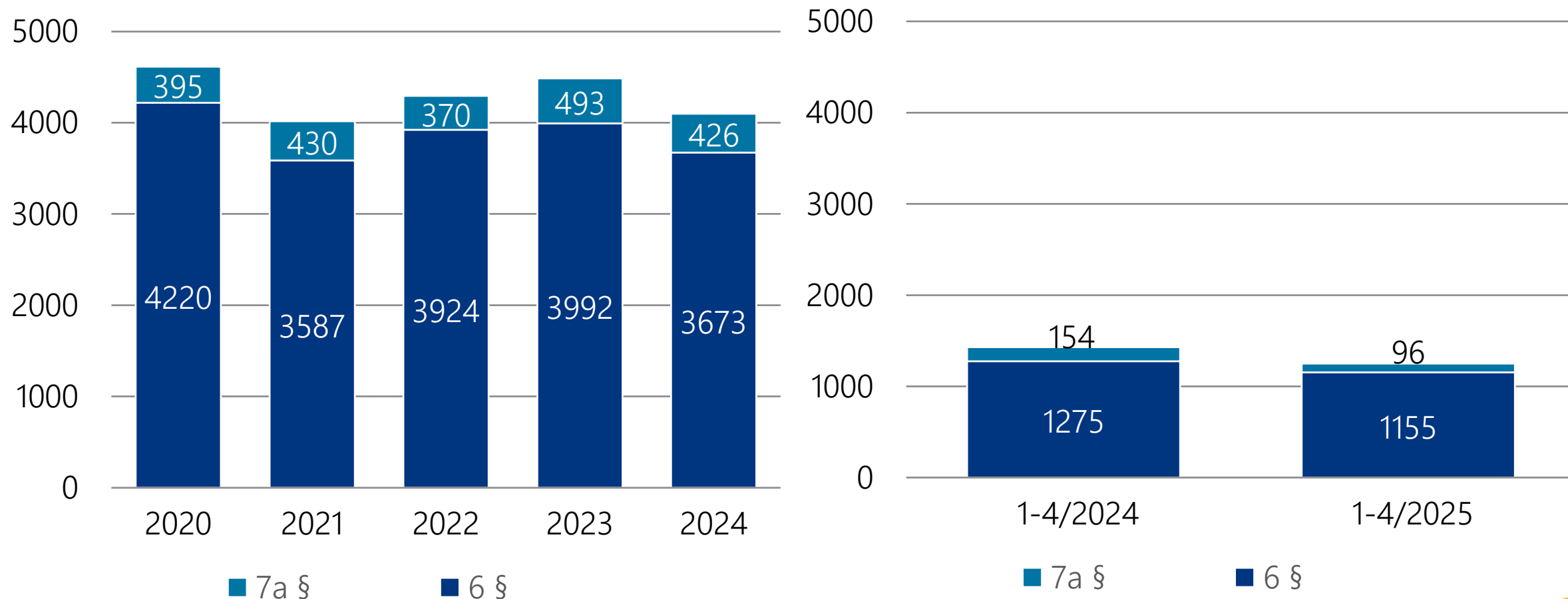
- Mitä kuuluu?
 - Suunnittelija Leena Penttinen
- Ammatillisen kuntoutusselvityksen tilastokatsaus
 - Suunnittelija Heli Sampolahti-Hänninen
- Kuntoutuspalautelomake KU148 (mitä tarkoittaa käytännössä ja ennakkokysymykset)
 - Suunnittelija Petra Uusi-Kouvo
- Ratkaisukeskuksen ja ohjaavien tahojen havaintoja
 - Suunnittelija Marja Plaketti
- Ennakkokysymyksiä
 - Suunnittelija Leena Penttinen ja Marja Plaketti
- Seuraava kumppanuustapaaminen
 - 3 • Ennakkokysymykset tapaamiseen 30.9.25 mennessä

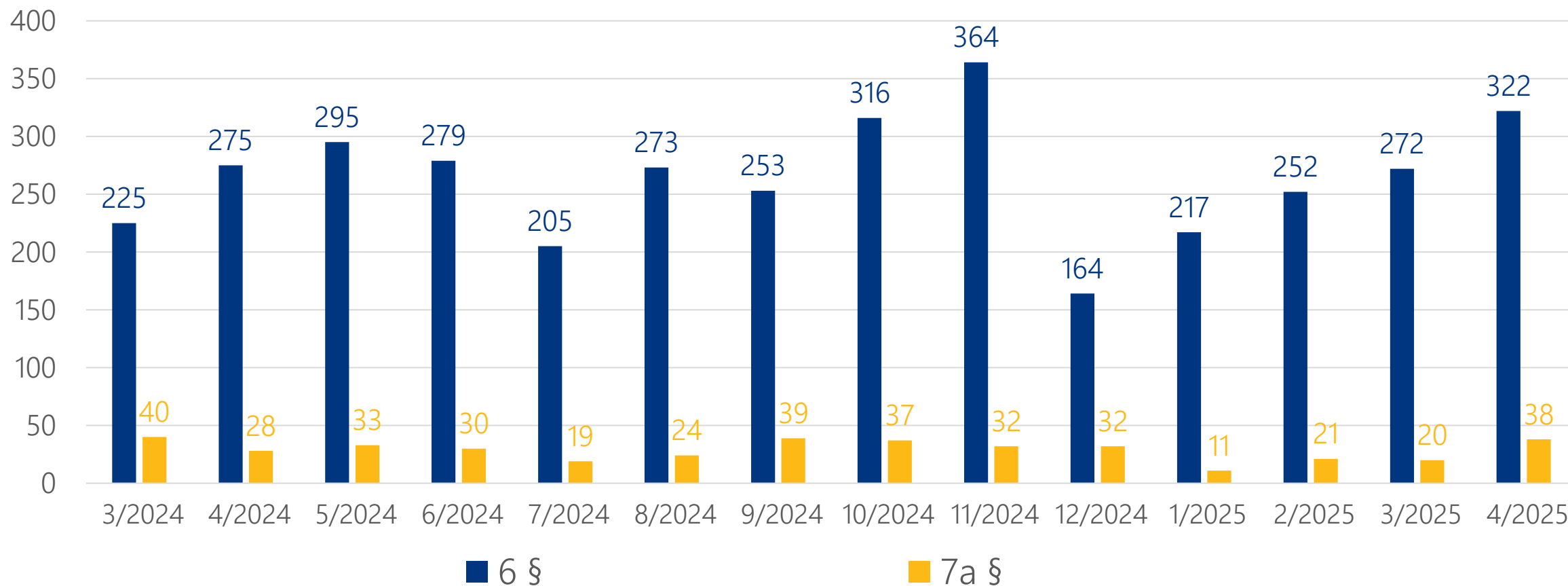
Ammatillisen kuntoutuksen tilastokatsaus

Suunnittelija Heli Sampolahti-Hänninen

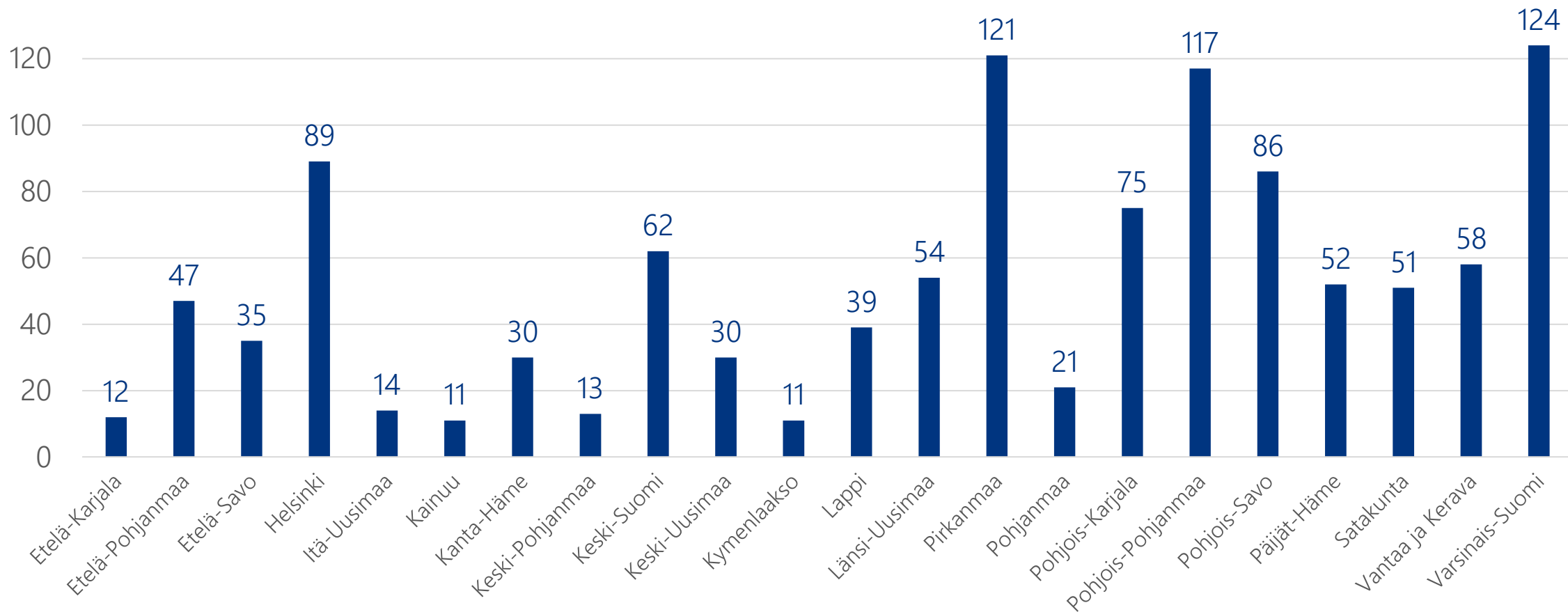
Ammatillisen kuntoutusselvityksen (6 § ja 7a §) myönteiset ratkaisut

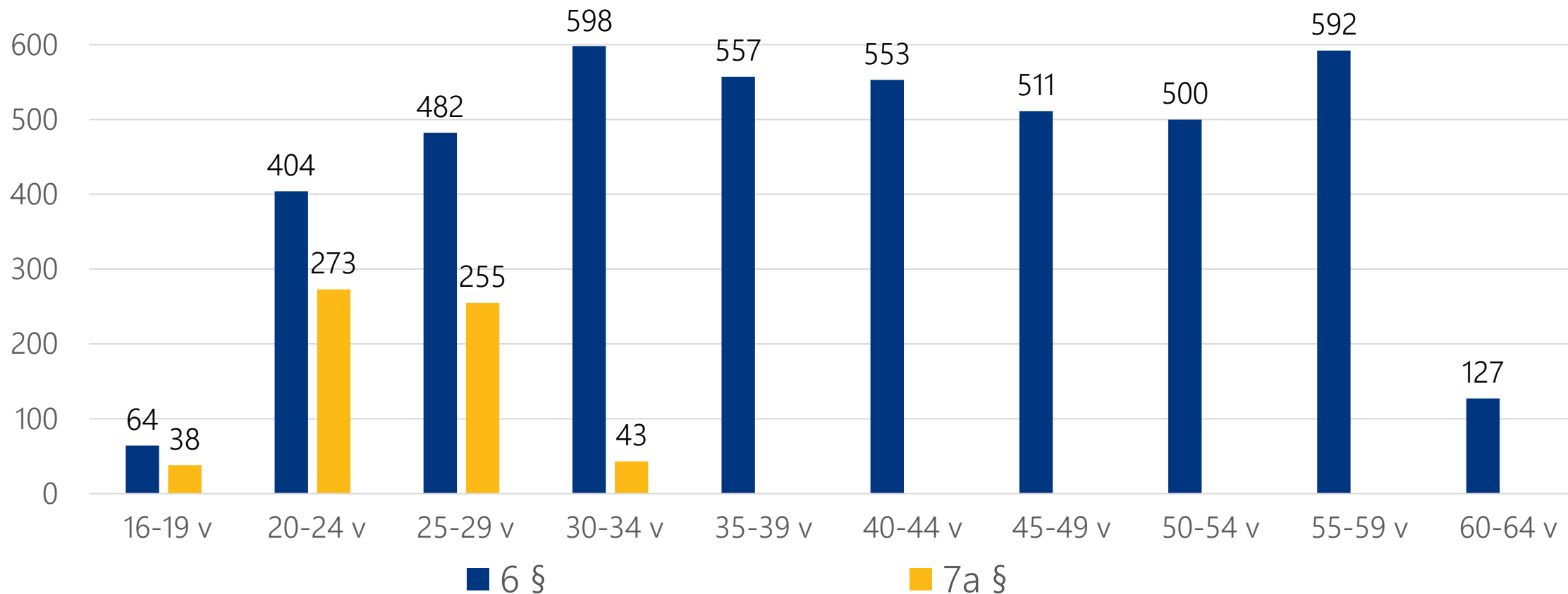
Ammatillisen kuntoutusselvityksen uudet asiakkaat 3/2024-4/2025

Ammatillisen kuntoutusselvityksen uudet asiakkaat hyvinvointialueittain 1-4/2025

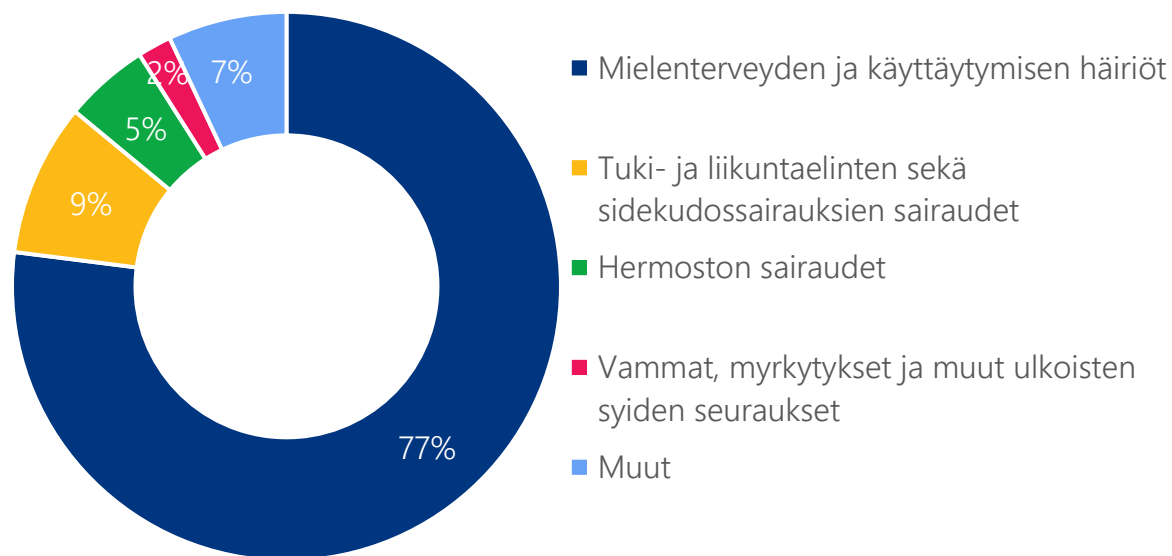

Ammatillisen kuntoutusselvityksen saajat ikäryhmittäin v. 2024

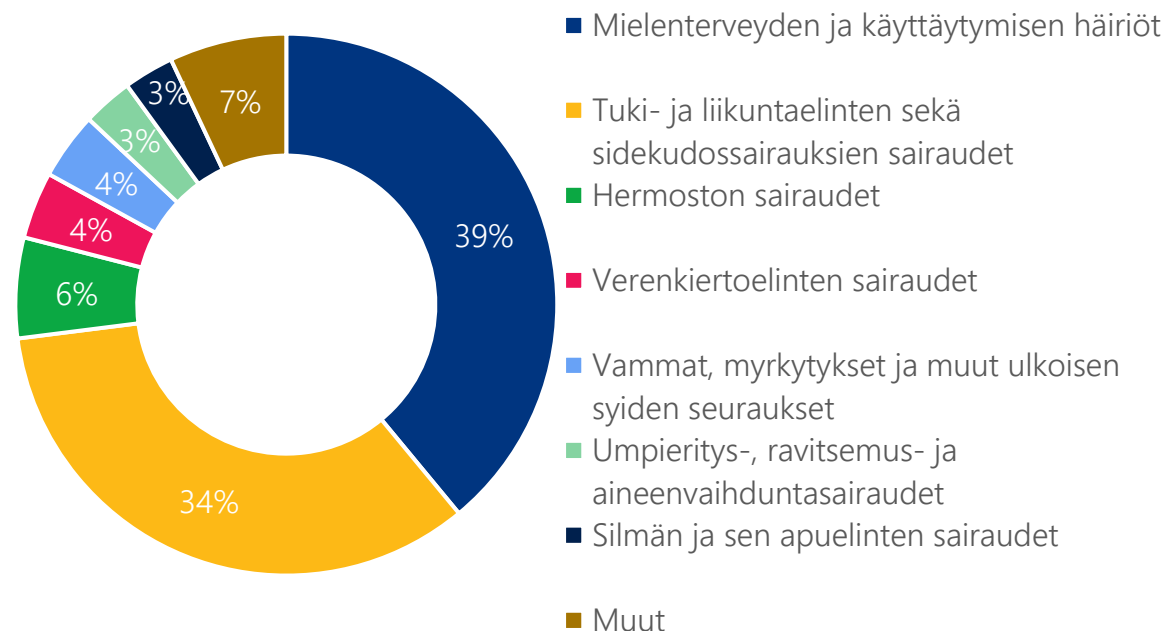

Ammatillisen kuntoutus selvityksen 6 §:n asiakkaiden yleisimmät sairauspääryhmät v. 2024

16-39-vuotiaat

40-64-vuotiaat

Ammatillisen kuntoutusselvityksen 6 §:n asiakkaiden yleisimmät päädiagnoosit

16-39-vuotiaat

- Toistuva masennus 14 %
- Masennustila 13 %
- Muut ahdistuneisuushäiriöt 8 %
- Hyperkineettiset häiriöt 7 %
- Laaja-alaiset kehityshäiriöt 6 %
- Foobiset ahdistuneisuushäiriöt 4 %
- Kaksisuuntainen mielialahäiriö 4 %
- Vakava stressireaktio/sopeutumi 3 %

40-64-vuotiaat

- Toistuva masennus 9 %
- Masennustila 8 %
- Selkäsärky 7 %
- Muut ahdistuneisuushäiriöt 5 %
- Muut nikamavälilevyjen sairaudet 4 %
- Kaksisuuntainen mielialahäiriö 3 %
- Polven nivelrikko 3 %
- Fibromyalgia ja muualla luokittelemattomat muut pehmytkudossairaudet 3 %
- Hartiaseudun pehmytkudossairaudet 3 %

Kuntoutuspalautelomake KU148

Suunnittelija Petra Uusi-Kouvo

Uusi yhteinen kuntoutuspalautelomake

- Kela on julkaissut kaikille Kelan kuntoutuspalveluille yhteisen kuntoutuspalaute-lomakkeen 23.1.2025.
- Yhtenäinen lomakemalli
 - yksinkertaistaa palveluntuottajan näkökulmasta lomakkeen täyttämistä ja palautteen laatimista
 - sujuvoittaa asiakkaan kuntoutusprosessin kokonaisuutta
 - tehostaa Kelan ratkaisutyötä ja lomakehallintaa

Mistä tullaan

- Aiemmin vain kahdella kuntoutusmuodolla on ollut käytettävissään Kelan palautelomakemallit:
 - Kuntoutuspsykoterapia KU 138
 - Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen terapiat KU 117
- Uusi lomake korvaa tulevaisuudessa myös nämä kyseiset lomakkeet (myöhemmin määriteltävin siirtymäajoin).

Työskentelystä

- Kelan sisäisessä työryhmässä edustus kaikista kuntoutuksen lakipykälästä (vaativa lääkinällinen kuntoutus, harkinnanvarainen kuntoutus, ammatillinen kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapia).
- Tämän lisäksi järjestimme kaksi kommenttikierrosta:
 - 1. kommenttikierroksella pyysimme kommentteja seitsemältä eri palveluntuottajalta, joista osa toteuttaa moniakin eri Kelan kuntoutuspalveluita.
 - 2. kommenttikierroksella pyysimme kommentit noin kymmenen palveluntuottajan lisäksi myös terapiaaliittojen edustajilta. Kommentteja saimme mm. Suomen Toimintaterapeuttiliitolta, Suomen Puheterapeuttiliitolta sekä Suomen Fysioterapeutit Ry:ltä ja Psykologiliitolta)

Yksinkertaistaa palveluntuottajan tehtäviä

- Keskitytään asiakkaan kuntoutusprosessin kannalta oleellisimpiin asioihin:
 - Lähtötilanne
 - Suunnitelma ja tavoitteet
 - Toteutus
 - Tavoitteiden saavuttaminen, loppuarvio ja mahdolliset jatkotavoitteet
- Helpottaa ja tiivistää palveluntuottajan kirjaamista

Liittojen ja palveluntuottajien palaute

Palaute:

- Yleisesti uusi lomake saanut positiivista palautetta selkeyden vuoksi.
- Lyhentää ja tiivistää palautteiden pituutta
- Ohjaa vahvasti kuvaamaan vain kuntoutusta koskevat keskeisimmät asiat.
- Hienoa, että kuntoutustavoitteet on nostettu keskiöön ja pitää myös perustella, millainen suunnitelma on, jolla tavoitteisiin pyritään. Tässä nivoutuu hyvin kysymyksenasettelu siihen, mikä merkitys kuntoutustavoitteilla on kuntoutusprosessin eteenpäin viemisellä.
- Ohjaa palveluntuottajia toimimaan samansuuntaisesti kuntoutuspalveluissa – lisää myös verrattavuutta. Pitkällä aikavälillä lomakkeen käyttöä voinee edellyttää kaikilta palveluntuottajilta.

Palaute: Vertailu nykyisiin lomakkeisiin

- Ei toistoa kysymyksissä.
- Otsikot 4-7 etenevät loogisesti ja välttävät aiemmat päällekkäisyydet.
- Kaikille kuntoutusmuodoille yhtenäinen palautelomake selkeyttää palautekäytäntöä ja on kannatettavaa.
- Johdonmukaisempi kokonaisuus
- Asiakkaalle selkeä dokumentti kuntoutuksesta

Lomakkeen esittely

Palveluntuottajilta etukäteen pyydettyjä kysymyksiä KU148-lomakkeesta

1. Oletteko ottaneet jo käyttöön?
2. Millaisia kokemuksia on uudesta KU148 lomakkeesta?

Ku148, sivu 1

ⁱ Palaute Kelan kuntoutuspalveluista annetaan lomakkeella KU 148. Tämän lomakkeen täyttää kuntoutusta toteuttanut vastuunsiirtäjä. Jos palveluntuottaja toimittaa kuntoutuspalauteen muutoin kuin tällä lomakkeella, pitää palautteen sisältää samat tiedot kuin lomakkeelle kirjattaessa.

1. Asiakkaan tiedot

Henkilötunnus

Sukunimi ja etunimi

2. Kuntoutuspalvelun tiedot

Valitse mitä kuntoutuspalvelua palaute koskee:

☐ Ammatillinen kuntoutus, kuntoutuspalvelu:

☐ Nuoren ammatillinen kuntoutus, kuntoutuspalvelu:

☐ Harkinnanvarainen kuntoutus

☐ Moniammatillinen yksilökuntoutus, palvelu:

☐ Kuntoutus- tai sopeutumisvalmennuskurssi, palvelu:

☐ Oma väylä -kuntoutus

☐ LAKU-perhekuntoutus

☐ Neuropsykologinen kuntoutus

☐ 1. vuosi

☐ 2. vuosi

☐ 3. vuosi

☐ Erilliset vanhempien ohjauskäynnit alle 26-vuotiailla asiakkailla

☐ Kuntoutuspsykoterapia, palvelu

(yksilö-, ryhmä-, perhe-, pari-, musiikki- tai kuvataidepsykoterapia):

☐ 1. vuosi

☐ 2. vuosi

☐ 3. vuosi

☐ Erilliset vanhempien ohjauskäynnit alle 26-vuotiailla asiakkailla

☐ Vaativa lääkinnällinen kuntoutus

☐ Terapia:

☐ Ohjauskäynnit:

☐ Ryhmäterapia:

☐ Moniammatillinen yksilökuntoutus, palvelu:

☐ Kuntoutus- tai sopeutumisvalmennuskurssi, palvelu:

3. Toteutusaika ja toteutuneet kuntoutusmäärät

Kuntoutus toteutui ajalla / seuraavissa jaksoissa:

Palvelu toteutui: kertaa ja/tai vuorokautta.

Etäkuntoutuksena toteutui: kertaa. ☐ Kuntoutukseen sisältyi ajasta riippumatonta verkkokuntoutusta.

Avomuotoisissa palveluissa, kuntoutusta on toteutettu kotona , päiväkodissa , koulussa ja toimitilakäyntinä kertaa.

Läheisen/läheisten osallistuminen kuntoutukseen, jos se sisältyi palvelun toteutukseen:

Jos kyse perheterapiasta, asiakkaan kanssa kahden kesken toteutuneet kerrat: kertaa.

Perheterapiaan voi sisältyä ainoastaan yksittäisiä tapaamisia kahden kesken asiakkaan kanssa.

Läheisten ohjauskäynnit

(vaativan lääkinällisen kuntoutuksen terapiat, 16–25 -vuotiaiden nuorten kuntoutuspsykoterapia ja 16–25 -vuotiaiden nuorten neuropsykologinen kuntoutus)

Toteutuneet ohjauskerrat: kertaa.

Jos ohjauskäyntien toteuttaja on eri terapeutti, hän täyttää ohjauskäynneistä oman palautelomakkeen.

4. Asiakkaan lähtötilanne kuntoutuksen alkaessa

Kuntoutuksen alkaessa asiakkaan kokonaistilanne sekä keskeisimmät sairauden aiheuttamat toimintakyvyn rajoitteet ja niiden vaikutus arjen toiminnoista suoriutumiseen, osallistumiseen ja mahdolliseen opiskelu-/työkykyyn. Nuoren ammatillisessa kuntoutuksessa lyhyt kuvaus nuoren toimintakyvystä ja kokonaistilanteesta sekä niiden vaikutuksista työ- ja opiskelukykyyhin. Tehdyt alkumittaukset ja niiden keskeiset tulokset (kuntoutuspsykoterapiassa mm. CORE-OM):

5. Suunnitelma kuntoutuksesta ja yhdessä sovitut keskeiset tavoitteet

Asiakkaan kanssa sovitut keskeiset ja konkreettiset toimintakykyä edistävät tavoitteet, joihin kuntoutuksella pyritään. Millaisella suunnitelmalla tavoitteisiin pyritään? Millaisia ammatillisia tavoitteita opiskelu- tai työikäisellä työelämätaavoitteisella asiakkaalla on, millä tavoitteilla tuetaan työ- tai opiskelukyvyn paranemista?

KU 148 12.24 Verkkolomake (PDF)

Sivu 2 (4) ►

Seuraava sivu

Sivu 3

6. Kuntoutuksen toteutus

Mitä kuntoutuskeinoja ja -menetelmiä on käytetty asiakkaan kuntoutustavoitteiden saavuttamiseksi? Miten kuntoutus on toteutunut? Kirjaa mahdollisesti toteutunut verkostotyö ja siihen liittyen sovitut asiat (huomioi myös mahdollinen läheisten kanssa tehty työskentely).

7. Tavoitteiden saavuttaminen ja loppuarvio / Kuntoutukselle asetetut mahdolliset jatkotavoitteet

Miten asiakkaan tilanne on edistynyt suhteessa asetettuihin tavoitteisiin? Mitkä ovat kuntoutuksen jatkotavoitteet ja perustelut mahdolliselle kuntoutustarpeen jatkolle? Jos asiakkaalla on opiskelu- tai työelämätaavoite tai hän on opinnoissa/työssä, miten opiskelu- ja työkykyyn liittyvät tavoitteet ovat toteutuneet? Myös asiakkaan mahdollinen ammatillinen jatkosuunnitelma yhteistyötahoineen kirjataan tähän. Asiakkaan ja läheisten arvio terapian hyödystä. Tehdyt mittaukset kuntoutuksen päättyessä ja niiden keskeiset tulokset (GAS, kuntoutuspsykoterapiassa mm. CORE-OM):

8. Palautteen jakelu

Toimita palaute aina asiakkaalle ja Kelaan. Asiakkaan suostumuksella palaute voidaan toimittaa läheiselle / hoitavalle taholle / muulle taholle. Alaikäisen asiakkaan kohdalla huomioi myös mahdollinen jakelu huoltajalle / huoltajille.

Kuntoutuspalautteen jakelu asiakkaan ja Kelan lisäksi (rasti ruutuun):

☐ Huoltajalle, nimi:

☐ Läheiselle, nimi:

☐ Hoitavalle taholle, nimi:

☐ Muulle taholle, nimi:

Liitteet

9. Liitteet

- ☐ Omat tavoitteeni -lomake (GAS 1) (pakollinen liite kuntoutuspalautteeseen pois lukien kuntoutuspsykoterapia)
- ☐ Muu liite, mikä? (Muut mahdollisessa palvelukuvauksessa edellytetyt liitteet kirjataan tähän)

10. Lisätietoja

 Merkitse numerolla, mihin lomakkeen kohtaan viittaat.

- ☐ Lisätietoja eri paperilla. Kirjoita paperiin asiakkaan nimi ja henkilötunnus.

11. Palveluntuottajan nimi / kuntoutusta toteuttaneen vastuuammattihenkilön yhteystiedot

12. Allekirjoitus

Vakuutan antamani tiedot oikeiksi ja ilmoitan, jos ne muuttuvat.

Paikka ja aika

Allekirjoitus ja nimenselvennys

Käyttöönotto

Lomake julkaistu 23.1

- Lomake ja tiedote on julkaistu 23.1. 2025 lomakkeen julkaisun yhteydessä
- [Kela julkaisee kaikille kuntoutuspalveluille yhteisen kuntoutuspalaute lomakkeen | Kela](#)
- Kela suosittelee palveluntuottajille uutta kuntoutuspalaute lomaketta käyttöön otettavaksi kaikissa palveluissa.
 - Palvelukuvauksissa uuden lomakkeen käyttö tulee palveluntuottajille pakolliseksi **vähitellen sopimuskausien vaihtuessa vuodesta 2026 alkaen.**
 - Uudella kuntoutuspalaute lomakkeella toimitettavat kuntoutuspalaute tteet hyväksytään Kelassa myös voimassa olevien sopimusten mukaisten palveluiden osalta heti.

Esimerkki

- Tällä hetkellä ammatillisen kuntoutusselvityksen palvelukuvauksessa on kuvattuna s. 4.3.2 seuraavasti: Kuntoutuspalaute. Laadi kuntoutuspalaute asiakkaalle, kun kuntoutus päättyy alkuselvitykseen tai jatkoselvitys on toteutunut. Lopussa mainintana: Liitteet: Omat tavoitteeni-lomake, **Ammatillinen suunnitelma**, Muut mahdolliset liitteet.
- Huomioithan nykyiset palvelukuvauksessa olevat lainalaisuudet eli ammatillisessa kuntoutuksessa tulee toimittaa myös liitteet.
- **ruksatkaa kohta: Muu liite, ja lähettäkää mukana myös asiakkaan ammatillinen suunnitelma.**

9. Liitteet

- ☐ Omat tavoitteeni -lomake (GAS 1) (pakollinen liite kuntoutuspalauteeseen pois lukien kuntoutuspsykoterapia)
- ☐ Muu liite, mikä? (Muut mahdollisessa palvelukuvauksessa edellytetyt liitteet kirjataan tähän)

Kuntoutuspalauteen toimittaminen Kelaan

- Uusi kuntoutuspalautelomake KU 148 on Kelan sivuilla palveluntuottajien käytettävissä.
- Kuntoutuspalauteet toimitetaan Kelaan ainoastaan postitse. Kuntoutuspalautea ei voi toimittaa Kelaan sähköpostilla tai muutoinkaan sähköisesti.
- Postiosoitteet kuntoutuksen palveluntuottajille:
Kela
PL 10
00056 KELA
- Jos kuntoutuspalauteet ja tilitykset lähetetään samassa lähetyksessä, laitetaan ne lähetyksessä omiksi nipuikseen.

Lue lisää:

- Tutustu lomakkeeseen KU 148: [Henkilöasiakkaat | Lomakkeet](#)
- [Yhteystiedot kuntoutuksen palveluntuottajille | Kumppanit | Kela](#)
- [Kela julkaisee kaikille kuntoutuspalveluille yhteisen kuntoutuspalautelomakkeen | Kela](#)
- Palautteet ja kysymykset: kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi

Ratkaisukeskuksen ja ohjaavien tahojen havaintoja

Suunnittelija Marja Plaketti

Ammatillinen suunnitelma, huomioitavaa

- Ammatillisen kuntoutusselvityksen tavoitteena on ammatillisen suunnitelman laatiminen eri vaihtoehtoineen yhdessä asiakkaan kanssa ja yhteistyössä asiakkaan verkoston kanssa. [Ammatillinen kuntoutusselvitys AKSE](#)
- Konkreettinen, realistinen ja toteuttamiskelpoinen suunnitelma
 - Ei riitä, että jatkoon suositellaan esim. työkokeilua vaan tarvitaan konkretiaa, mitä opiskelualaa tai minkä alan työtehtävää kokeillaan
- Ammatillinen suunnitelma tulee olla erillisenä myös kuntoutuspalautelomakkeen KU148 liitteeksi (kts. palvelukuvaus)

Ammatillinen suunnitelma, huomioitavaa

- Jos päätös on annettu KKRL 6 § mukaisena ammatillisen kuntoutuksena, ei jatkosuositus voi olla nuoren ammatillisen kuntoutuksen Nuotti-valmennukseen
- Jos asiakas on käynyt 7a § Nuoren ammatillisen kuntoutuksen ammatillisen kuntoutusselvityksen kokonaisuudessaan, ei Nuotti-valmennus kuvaudu tarkoituksenmukaisena jatkotoimenpiteenä.
- Jos 7 a § Nuoren ammatillisen kuntoutuksen Aksessa todetaan, että Akse ei ole oikea-aikainen, niin palvelu tulee päättää ja Nuotti-valmennus voi tällöin tulla kyseeseen alustavan ammatillisen polun suunnittelun tueksi.

Ohjaavan tahon palaute verkostoyhteistyöstä

”Ammatillisesta kuntoutusselvityksestä ei saada nyt täysimääräistä hyötyä. Yksi keskeinen ongelma liittyy siihen, etteivät palveluntuottajat ota aktiivisesti yhteyttä asiakkaidemme palvelun aikana meihin (olemme usein asiakkaan palveluun ohjannut taho).

Tekisimme mielellämme asiakkaan luvalla yhteistyöstä ammatillisen kuntoutuksen palvelun aikana, jolloin yhteistä ymmärrystä tilanteesta olisi helpompi rakentaa. Sitä kautta todennäköisesti myös asiakkaiden saamat hyödyt palveluista voisivat nykyisestä lisääntyä.

Palveluita keskeytyy huomattavasti aiempaa runsaammin tai niiden hyödyt jäävät vähäisiksi, kun yhteistyötä ei asiakkaan, palveluntuottajan, hoitotahon ja mahdollisen muun verkoston kanssa ole ammatillisen kuntoutuksen palvelun aikana tehty.

Asiakkaidemme ammatillisen kuntoutusselvityksen lopulliseksi suunnitelmaksi on toistuvasti muodostunut esim. hoidon ensisijaisuus, vaikka luonnollisesti teemme järjestäen arviota voinnista ja toimintakyvystä ennen kuin ammatillisen kuntoutuksen palveluihin asiakkaita ohjaamme. Kun edes kerran kuntoutuksen aikana kokoonnuttaisiin verkostona, pystyttäisiin asiakkaan kuntoutuksesta saamaan todennäköisesti huomattavasti enemmän hyötyä irti. Nyt tilanne on usein se, että saamme ainoastaan loppupalautteen kuntoutuksen jo päättyttyä.”

Kela|Fpa[®]

Ennakkokysymyksiä

Suunnittelijat Marja Plaketti ja Leena Penttinen

Ennakkokysymys 1.

- **Kysymys:** Asiakkaiden motivaatio. Joskus on jo ennakkotietojen perusteella melko selvää, että ammatillinen kuntoutusselvitys ei todennäköisesti tule edistämään asiakkaan työllistymistä. Esimerkiksi, jos työelämästä poissaolo jo yli 10 vuotta erinäisten syiden tai sairauksien vuoksi ja/tai erityistä motivaatiota työhön paluulle ei ilmene.
 - Missä kohtaa voidaan todeta, että alkuselvitystä ei kerta kaikkiaan kannata tehdä?
 - Lisäksi: minkä verran palveluntuottajalta odotetaan erillistä "houkuttelua" ja erityisjärjestelyjä (esim. matkojen organisoiminen saattajineen) kuntoutukseen tulemiselle?
- **Vastaus:** Asiakkaan kohdalla hoitavalla taholla tai Kelassa on arvioitu, että ammatillinen kuntoutus selvitys on asiakkaalle tarkoituksenmukainen palvelu. Asiakkaan motivaatio voi olla heikko, mutta esim. eläkemahdollisuutta ei hänellä ole. Asiakkaan motivaation herättäminen on tärkeä osa kuntoutuspalvelua. Asiakasta on tuettava näkemään ammatilliset mahdollisuutensa jäljellä olevalla työkyvyllään. Kuinka voisi siis todeta, että alkuselvitystä ei kannata tehdä? Verkostotyön rooli on tärkeä näissä tapauksissa.

Ennakkokysymys 2.

- **Kysymys/kommentti:** Mieliala- ja elämänlaatukyselyiden täyttäminen tuottaa haasteita viittomakielisille asiakkaille. Pelkkä tulkkaus ei useinkaan ole riittävää, vaan tilanne vaatii työntekijältä esim. käsitteiden lisäselventämistä. Joskus tuntuu mielekkäämmältä vain käydä keskustelua kyselyiden teemoista, mutta tällöin varsinainen pisteytys ei ole järkevää.
- **Vastaus:** Tärkeää on aina käydä asiakkaan keskustelua ko.palvelun tavoitteesta ja tarkoituksesta sekä mittareista ja niiden käytöstä. Ammatillinen kuntoutusselvitys on ammatillista kuntoutusta ja **kuntoutuksen hyötyjen arviointi** on osa asiakkaan kuntoutusprosessia. Lisätietoa mittareiden käytöstä ja tarkoituksesta löytyy linkistä [yhteistyökumppanit-kuntoutuspalvelut-palveluntuottajille-kuntoutuksen-mittaaminen-ja-arviointi-kuntoutuksen-hyodyn-arvioiminen](#)

Ennakkokysymys 3.

- **Kysymys:** Kuuluuko AKSE-asiakkailta pyytää lupa AKVA-tutkimukseen, vaikka pisteytys ei onnistuisi? Miten näissä tilanteissa pitäisi toimia?
- **Kysymys:** Pyydetäänkö ammatillisen kuntoutusselvityksen asiakkailta Akva-lupa? On outoa perustella lupaa, sillä asiakkaat täyttävät lomakkeet vain selvityksen alussa. Jatkumoa ei synny.
- **Vastaus:** Kuntoutuksen hyödyn arviointi (Akva) sisältyy myös ammatilliseen kuntoutusselvitykseen. Palvelukuvaus 11.1 Mittarit ja niiden käyttö ja tarkoitus. Ammatillisen kuntoutusselvityksen käytettävät kuntoutuksen hyödyn arvioinnin pakolliset mittarit, joiden tulokset raportoidaan Kelalle:
 - GAS-menetelmä
 - Työkykykysymykset
 - BDI 21
 - WHOQOL-BREF
- **Tulosten raportointi Kelalle vaatii aina asiakkaan kirjallisen suostumuksen asiaan.** Lisätietoja kuntoutuksen hyödyn arvioinnista on Kelan yhteistyökumppanien verkkosivuilla kohdassa Palveluntuottajille – Kuntoutuksen mittaaminen ja arviointi linkistä [/yhteistyokumppanit-kuntoutuspalvelut-palveluntuottajille-kuntoutuksen-mittaaminen-ja-arviointi-kuntoutuksen-hyodyn-arvioiminen](#)

Ennakkokysymys 4.

- **Kysymys:** Mihin perustuu ammatillisen kuntoutusselvityksen määritelty pituus 11 vrk? Usein asia saadaan valmiiksi jo huomattavasti lyhyemmässä ajassa, esim. 3-6 vrk. Joskus myös asiakas ehdottaa, että jatkoselvitys olisi vain 3-4 vrk.
- **Vastaus:** Voimassa oleva ammatillinen kuntoutusselvitys alkoi vuonna 2023. Palvelua uudistettiin laajasti:
 - Kohderyhmä: oikea-aikainen ja tarkoituksenmukainen palvelu
 - Kuntoutuksen toteutus ja rakenne sekä kesto lyhennettiin
 - Huomioitiin myös muuttuva työelämä
 - Verkostoyhteistyö jatkossa aina pakollista
 - Uudistetun kuntoutusselvityksen muutoksista tiedusteltiin myös palveluntuottajilta: pituus, kesto, etäkuntoutus ja verkostoyhteistyö
 - Alku- ja jatkoselvityksen kesto on yhteensä enintään 10 kuntoutuspäivää + jatkoselvityksen toteutuessa kuntoutus sisältää lisäksi 1 seurantayhteydenoton (aina) ja 1 seurantakäynnin (toteutetaan osalle asiakkaista, asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan).
- Palvelukuvauksen uudistamistyössä otamme aina huomioon muuttuvat ajankohtaiset/yhteiskunnalliset tilanteet ja tarpeet vaikuttavan kuntoutuspalvelun aikaansaamiseksi (taustatyötä tehdään laajasti).

Ennakkokysymys 5.

- **Kysymys:** Ammatillisen kuntoutusselvityksen osalta tällä hetkellä mietityttää eniten se, missä ovat asiakkaat.
 - Aiemmin kuntoutuspäätöksiä on tullut tasaisesti, mutta viime vuoden lopulla niiden määrä meille alkoi vähentymään selvästi ja tämän vuoden alussa päätöksiä on tullut todella niukasti. Mistä huomattava vähennys johtuu? Kelaston tilaston mukaankin päätösten määrä Pohjois-Pohjanmaalla oli viime vuonna vähentynyt selvästi vuoteen 2023 verrattuna. Syy vähentymiseen olisi tärkeä tietää, jotta osaamme tehdä oman osuutemme eli esim. tiedottaa ohjaavia tahoja, jos kyse on ammatillisen kuntoutusselvityksen hakijamäärän selvästä vähentymisestä.
- **Vastaus:** On tiedossa, että jonkun verran hakemusten käsittelyssä on ruuhkaa. Mitään erityistä syytä tai syitä siihen ei kuitenkaan ole. Keskimääräinen käsittelyaika on yleisesti noin 25-27 vuorokautta.
 - Muutokset hyvinvointialueella ja työllisyysalueilla voivat mahdollisesti vaikuttaa myös ohjaukseen.
 - Toivotaan, että tilanne paranee ja päätöksiä alkaa tulemaan tasaisemmin.

Ennakkokysymys 6.

- **Kysymys:** Haasteita akse-asiakkaiden suhteen.
 - Akse-asiakas ei ole saapunut paikalla kuntoutuksen alkaessa
 - Asiakas jättänyt toistuvasti tulematta varattuihin kuntoutusajankohtiin (myös seurantavaihe)
 - Asiakkaat eivät ole ilmoittaneet poisjäännistään eikä heitä ei ole tavoitettu puhelimitse.
 - palveluntuottaja on kuitenkin varannut resurssit (ei voida laskuttaa)
 - ohjautuuko tällä hetkellä ammatilliseen kuntoutuselvitykseen aiempaa enemmän asiakkaita joilla ei ajankohtaisesti ole edellytyksiä tai motivaatiota kuntoutuselvitykseen osallistumiseen.
- **Kommentti:** Tarvittaisiin yhteistä käytäntöä siitä, kuinka monta kertaa asiakkaalle varataan uusi ajankohta ja milloin todetaan, ettei ammatillinen kuntoutuselvitys näyttäydy ajankohtaisena.
- **Kommentti:** palveluntuottaja on ottanut Kelaan yhteyttä, että akse ei ole oikea-aikainen tässä kohden ja pyytänyt kela rauettamaan sitoumuksen, jonka jälkeen kela on tehnyt uuden päätöksen akseen.
- **Kommentti:** Haasteena on ollut myös, että kun Kela on yhteydessä akse-asiakkaaseen epäselvissä tilanteissa, asiakas kertoo Kelan työntekijälle haluavansa jatkaa, mutta ei saavu tai ole tavoitettavissa kun uusi aika kuntoutukseen alkaa.
 - Myös seurantavaiheen toteutukseen liittyen on tilanteita, jossa asiakasta ei tavoiteta tai asiakas ei saavu paikalle.
- **Kysymys:** Onko Kela saanut tämän suuntaista palautetta muilta palveluntuottajilta tai miten näette, että asian kanssa edettäisiin?

Vastaus kysymyksiin 6.

- **Vastaus:** Tilanteet ovat aina yksilöllisiä ja varmasti haastavia. Jos asiakas ei saavu toistuvasti paikalle sovitusti, ole yhteydessä Kelaan. Kela selvittää asiakkaan kanssa tilannetta.

Kiitos mielenkiinnosta ja hyvää kesää!

Seuraava tapaaminen syksyllä.

**Aiheet tai teemat 30.9.2025 mennessä
osoitteeseen leena.penttinen@kela.fi**

Kumppanuustapaamiseen yhteydessä tullut lisäkysymys

- **Kysymys:** Alueelliset erot uusien asiakkaiden määrästä vaikuttavat todella suurilta. Vaikuttaako ohjaus vai tehdäänkö joillain alueilla enemmän kielteisiä päätöksiä? Onko esimerkkejä, millaisin syin on tehty kielteisiä päätöksiä?
- **Vastaus:**
 - Hyvinvointialueiden ja työllisyysalueiden muutokset saattavat vaikuttaa ohjaukseen. Lisäksi väestön alueellisella määrällä on suuri merkitys.
 - Kelassa ratkaisutyö on valtakunnallista, joten alueelliset erot eivät vaikuta.
 - Hylkäysten ja myöntöjen kokonaismäärä on ollut suurin Helsingin kaupungissa sekä Varsinais-Suomen, Pohjois-Pohjanmaan ja Pirkanmaan hyvinvointialueilla.
 - Hylkäysten osuus myöntöjen ja hylkäysten kokonaismäärästä taas on ollut korkein Ahvenanmaalla sekä Itä-Uudenmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueilla.
 - Yleisimmät syyt hylätä ammatillinen kuntoutusselvitys olivat vuonna 2024 se, että kuntoutuksen järjestäminen ei ole tarkoituksenmukaista, ammatillisen kuntoutuksen järjestäminen on työeläkelaitoksen vastuulla ja se, että asiakkaan työ- ja opiskelukyky ei ole olennaisesti heikentynyt tai terveydentilaa koskevat selvitykset ovat kesken.